

UPPEHÅLLSTILLSTÅND

Offer för människohandel kan befinna sig i väldigt olika situationer. Offret kan vara finländsk medborgare. Offret kan vara en utlänning som har ett gällande uppehållstillstånd eller annan uppehållsrätt i Finland. Offret kan vara en asylsökande eller vistas i Finland utan laglig uppehållsrätt. I vissa fall behöver offret hjälp med uppehållstillståndsärenden.

Hjälpssystemet för offer för människohandel fattar inte beslut om uppehållstillstånd. De finländska uppehållstillståndsmyndigheterna är polisen och Migrationsverket. Att man inkluderas i hjälpssystemet garanterar inte uppehållstillstånd eller övrig uppehållsrätt i Finland. Offret kan dock få hjälp med att ansöka om uppehållstillstånd.

Om det finns misstanke om att en person blivit offer för människohandel, kan han eller hon beviljas uppehållstillstånd för offer för människohandel i Finland. Förutsättningen för uppehållstillstånd är i regel att offret samarbetar med myndigheterna för att få fast de misstänkta för brottet. Upphållstillstånd beviljas av Migrationsverket.

Innan uppehållstillstånd beviljas kan betänketid ges. Offret informeras om vad samarbete med myndigheterna innebär, och under betänketiden fattar offret beslut om han eller hon vill samarbeta med myndigheterna eller inte. Beslutet om betänketid fattas av polisen eller gränskontrollmyndigheten.

KONTAKTUPPGIFTER

Om du misstänker att du är offer för människohandel eller att någon annan fallit offer, tveka inte utan kontakta hjälpssystemet för offer för människohandel eller polisen.

Hjälpssystemet: **Tfn: 02954 63177 (24 h)**
ihmiskauppa.auttamisjarjestelma@intermin.fi

Vid brådskande verkliga nöd- eller farosituationer, ring numret **112**.

ORGANISATIONER SOM GER RÅD TILL OCH HJÄLPER OFFER FÖR MÄNNISKOHANDEL

Förbundet för mödra- och skyddshem www.turvakoti.net	Stödpunkten PRO www.pro-tukipiste.fi	Brottsofferjouren www.riku.fi
Monika-Naiset ry www.monikanaiset.fi	Våldtäktskriscentralen Tukinainen www.tukinainen.fi	Föreningen för mental hälsa i Finland www.mielenterveysseura.fi

INFORMATION TILL OFFRET FÖR MÄNNISKOHANDEL ELLER DENNES STÖDPERSON

Är du själv offer för människohandel eller fungerar du som stödperson i egenskap av tjänsteman, organisationsaktiv eller i annan roll? Detta meddelande kan hjälpa.

Tveka inte! Ta kontakt med hjälpssystemet för offer för människohandel om du behöver hjälp, mer information eller närmare anvisningar.

Hjälpssystemet för offer för människohandel

02954 63177 (24 h)

www.manniskohandel.fi

VAD ÄR MÄNNISKOHANDEL?

Människohandel är ett allvarligt brott. Det är att utnyttja eller kontrollera en annan människa, eller utnyttja dennes sårbarhet. Offret kan vara utlänning eller finländsk medborgare, kvinna, man eller barn. Offrets rörelsefrihet och valmöjligheter, rätt att sköta ärenden och agera självständigt som medlem av samhället kan ha begränsats. Detta har gjorts med hot eller påtryckningar, eller genom att underkua eller skända personen eller sätta personen i skuld. Förtryckaren har kunnat utnyttja sitt nära förhållande till offret eller använda psykiskt eller fysiskt våld. Ofta riktas hotet direkt mot offret, men även offrets familj eller anhöriga kan hotas.

Människohandel tar sig uttryck på olika sätt. En person som blivit offer för människohandel kan ha tvingats in i prostitution, blivit tvingad att verka inom sexindustrin eller sexuellt utnyttjad på ett annat sätt. Människohandel kan även vara att tvinga en person till annat arbete. Offret kan tvingas till oskäligt långa arbetsdagar utan fritid, lönen för arbetet kan vara för låg, och offret kan ha fått felaktiga uppgifter om arbetsuppgifter och arbetsförhållanden.

...fortsätter på nästa sida

Människohandel kan även vara tvång till giftermål eller adoption, tiggeri eller brottslighet eller handel med mänskliga organ och vävnader.

HJÄLPSYSTEMET

Joutseno förläggning administrerar hjälpsystemet för offer för människohandel. Man kan konfidentiellt kontakta oss om man behöver hjälp eller exempelvis mer information om vilket stöd som systemet erbjuder offer. Offret kan själv kontakta oss, eller så kan en myndighet eller organisation kontakta oss för offrets del.

Det är viktigt att offret berättar om sina egna erfarenheter då han eller hon söker hjälp. Det är möjligt att konfidentiellt berätta om upplevelserna. Utgående från dessa uppgifter görs en bedömning av om det finns anledning att misstänka människohandel.

Förlägningens direktör fattar beslut om inkluderade av personen i hjälpsystemet. Direktören bistås av en yrkesövergripande bedömningsgrupp som utgörs av olika myndigheter. De anställda inom systemet bedömer behovet av hjälp och stöd, vid behov tillsammans med bedömningsgruppen. Man kommer överens om stödåtgärder tillsammans med offret, och dessa vidtas endast med offrets samtycke. Då man arrangerar stöd beaktas individuella behov och individens säkerhet.

Enligt behov kan följande arrangeras för offer för människohandel:

- Logi eller boende
- Finansiellt stöd och omvårdnad; mottagningspenning eller utkomststöd
- Social- och hälsovårdstjänster
- Representant för minderårig
- Krishjälp
- Rättslig rådgivning
- Tolks- och översättningstjänster
- Stödperson

Vi kan stöda offret på flera olika sätt. Vi fattar dock inte beslut om uppehållstillstånd. I dessa ärenden kan vi endast hjälpa kunden ansöka om uppehållstillstånd hos den relevanta myndigheten.

Förlägningens direktör fattar separat beslut om att avlägsna en person ur hjälpsystemet. Grunder kan exempelvis vara att det inte längre finns ett behov av hjälp, att offret inte längre befinner sig i Finland eller att det inte är fråga om människohandel.

Ett skriftligt beslut fattas om att inkludera eller avlägsna en person i systemet. Offret har rätt att överklaga dessa beslut.

Hjälp till offer för människohandel stadgas i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd.

UNDERSTÖDD FRIVILLIG ÅTERRESA

Hjälpsystemet för offer för människohandel kan även hjälpa offret, då han eller hon frivilligt önskar återvända till hemlandet. Om offret beslutar sig för att återvända till hemlandet, kan han eller hon få hjälp med att införskaffa resehandlingar, resans kostnader samt de praktiska arrangemangen och det inledande skedet efter återkomsten. Offret kan i vissa fall även få hjälp med att kontakta en lokal stödorganisation i hemlandet, om han eller hon så önskar.

BROTTSUTREDNING

En officiell brottsanmälan är inte ett krav för att omfattas av hjälpsystemet. En person kan inkluderas i systemet för att reda ut ett människohandelsärende, trots att en brottsanmälan ännu inte har gjorts. Ofta styrs offret dock till hjälpsystemet av polisen eller Gränsbevakningsväsendet då brottsutredningen redan har inletts.

Utöver att hjälpa offret har systemet som mål att ställa brottslingar till svars och i och med detta även bekämpa människohandel. Offret ges stöd så att han eller hon ska kunna göra en brottsanmälan och börja samarbeta med myndigheterna. Hjälpsystemet kan utnyttjas för att göra en polisanmälan om människohandel, om offret så önskar. Offret kan dock ta kontakt med hjälpsystemet konfidentiellt. Brottsanmälan är inte en förutsättning för att få hjälp.

Offret har rätt att få rättslig hjälp med att göra en brottsanmälan, med brottsutredning och rättegång. I Finland har var och en rätt att erhålla rättslig hjälp oberoende av socioekonomisk ställning eller nationalitet. Offret har även möjlighet att få en stödperson för de olika skedena i behandlingen av ärendet. Hjälpsystemet kan bistå då man arrangerar rättshjälp och stödperson.

SKADESTÅND

Förbrytaren är skyldig att ersätta orsakade skador till brottsoffret. Man kan exempelvis kräva ersättning för sveda och verk orsakad av våld eller för psykiskt lidande eller för förstörd eller försvunnen egendom. Om brottet inte retts ut eller förövaren inte fåtts fast, kan brottsoffret få ersättningar av staten för skador som denne förorsakats vid brottet.